

Yttrande

Detaljplan för verksamheter vid Pressvägen inom stadsdelen Sörred Plan utökat förfarande granskning

Diarienummer SBK: 0860/21

Diarienummer FK: 5700/21

Handläggare SBK: Per Osvalds

Handläggare FK: Mattias Hedeberg

Naturskyddsföreningen i Göteborg ställer sig fortsatt emot föreslagen expansion inom ovan nämnda detaljplan.

Volvo Cars Corporation (VCC) planerar att möjliggöra etableringen av ett nytt industriområde intill befintliga verksamheter mellan Syrhålomotet i söder och Sörredsvägen i öster. Planområdet omfattar cirka 75 hektar och planerad bebyggelse cirka 300 000 m². Planerad markanvändning kommer att innebära uppfyllnader och industribyggnader.

Naturskyddsföreningen i Göteborg står kvar vid samma synpunkt som vid samrådsskedet. Det vill säga, kommunen och Länsstyrelsen bedömer att detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har därför tagits fram. Dock står det i VCC:s tidigare förprövningsrapport "Planbesked för verksamheter vid Pressvägen inom stadsdelen Sörred i Göteborg" dnr 0856/21 att "*Intentionen är att detaljplanen ska arbetas fram med en **tight tidsplan** för att i sin tur kunna ge möjlighet för en utbyggnad av verksamheten inom en snar framtid.*" Naturskyddsföreningen i Göteborg ser detta som en anledning till att detaljplanen är bristfällig ur miljö- och natursynpunkt.

Naturskyddsföreningen har tagit del av den aktuella planbeskrivningen, den nya Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB), de nya utredningarna samt samrådsmöten. VCC uppgav i samrådsskedet att MKB:n är i utkastform och inventeringar kommer utföras i efterhand och parallellt med varandra under våren 2022. Ändring i dagsläget är att **inventeringar nu även kommer ske under sommaren 2022, långt efter granskningsskedet.** Nedanstående yttrande är baserat på föregående men har kompletterats med de underlag som har tillkommit efter samrådsskedet samt nya argument från Naturskyddsföreningen i Göteborg.

Naturskyddsföreningen i Göteborg baserar delvis sin slutsats på övriga myndigheters yttranden.

Utredningar

Enligt detaljplanen innefattar det aktuella utredningsområdet ett flertal naturvärdesobjekt med både påtagliga och höga naturvärden samt skyddade arter. Preliminärt bedöms konsekvenserna på naturmiljön vara stora. Men enligt MKB:n måste förekomsten av skyddade arter utredas vidare genom fördjupade inventeringar innan slutlig bedömning kan göras. Det gäller främst: fåglar, insekter, fladdermöss och flora. Inventeringar kommer utföras bland annat under både vår (vilket föreningen tolkar som att den fortfarande pågår) och sommar år 2022. Först då kan lämpliga skyddsåtgärder föreslås. Naturskyddsföreningen i Göteborg anser att MKB:n inte är lämplig att vara ute på granskning utan dessa. Föreningen anser inte kunna yttra sig utan fullständig information i så pass många punkter.

Följande utredningar är ofullständiga eller rekommenderas att bli mer utförliga enligt dess egna slutsatser:

- Bergtekniskutredning
- Bevarandeåtgärder för skyddade arter
- Åtgärdsstudie för PFAS
- Arkeologiskutredning
- MKB
- NVI

Nedan presenteras de främsta slutsatserna för bristande utredningar från andra yttranden:

- **Park- och naturnämnden önskar att:** *"kompletterande säsongsbunden naturvärdesinventering [...] bör färdigställas innan granskning av detaljplanen, innan slutliga och mer relevanta bedömningar kan göras."*
- **Länsstyrelsen bedömer att:** *"...det behöver tydligare framgå vad förlusten av naturmiljöer innebär för den ekologiska funktionen i populationens hemområde [...] Med andra ord behöver det bland annat motiveras varför nyskapande av till exempel "ett antal komposthögar" innebär att kontinuerlig ekologisk funktion kan upprätthållas. [...] Länsstyrelsen konstaterar att fågelinventeringar planeras (år) 2022 och att avsnittet om fåglar i MKB:n kommer att utvecklas längre fram. Ännu är det för Länsstyrelsen inte tydligt huruvida dispens krävs med avseende på någon fågelart."*

Också avsnittet om fladdermöss avses kompletteras senare, efter det att inventeringar genomförts."

Naturskyddsföreningen i Göteborg ställer sig positiva till detaljplanens planerade verksamhet som batterifabrik. Det är även positivt att kompensationsområden nu upprättas på kommunens mark, väster om aktuellt planområde, och inom mark som i Göteborgs stads översiktsplan inte omfattas av planerade industriområden. Naturskyddsföreningen i Göteborg anser dock att sagd verksamhet inte ska planläggas på jungfrulig och känslig mark som i sin tur kräver så pass många kompensationsåtgärder.

Den "tigha tidsplanen" har inte varit till stadens och miljöns fördel. Flera inventeringar och utredningar är ofullständiga, därför är detaljplanen inte lämplig att vara i granskningskedet och processen bör startas om.

Biologisk Mångfald

Naturskyddsföreningen i Göteborg anser att de negativa konsekvenserna för den lokala biologiska mångfalden är för stora och åtgärderna ohållbara. Detta eftersom den befintliga mångfalden inte kommer att uppnås inom den korta tidsplanen, och potentiellt inte alls, i det nya kompensationsområdet vid flytt av arter. Detaljplanen tillför därför inte nya naturvärden som den är utformad just nu. Snarare leder den till att jungfrulig mark försvinner, en del av dess naturvärden "evakueras" till ett mindre område och möjligen minskar vidare under etableringsperioden. Naturskyddsföreningen i Göteborg föreslår därmed att för att öka den biologiska mångfalden ska nya grönområden tillskapas där de inte fanns tidigare.

Naturskyddsföreningen i Göteborg föreslår att för att öka den biologiska mångfalden ska nya grönområden tillskapas där det inte fanns tidigare. Detaljplanen tillför därför inte nya naturvärden som den är utformad just nu.

Planbeskrivningen hänvisar till "Detaljplan för Logistikcentrum vid Hisingsleden inom stadsdelarna Björlanda och Sörred (Diarienummer: 1084/04 (FLLA 4947))" som ett exempel där exploatering av våtmarker har skett, men med kompensationsåtgärder, i en positiv vinkling. Dock efter kontakt med Mattias Hedeberg, senior projektledare i exploatering på fastighetskontoret, har Naturskyddsföreningen i Göteborg fått ta del av en utvärdering av kompensationsåtgärder vidtagna i Svarte mosse. **Enligt dess slutsats: "För att inte riskera att det uppstår ett glapp mellan att ursprungliga habitat försvinner och åtgärder kan anses som lämpliga bör vissa åtgärder vidtas väl tilltagen tidsperiod"**

innan det ursprungliga habitatet försvinner“.

Med ovanstående stycke vill Naturskyddsföreningen i Göteborg påvisa att kompensationsåtgärder utnyttjas vid mer än ett tillfälle i samma närområde utan tillräcklig tidsperiod mellan ursprungliga våtmarker och habitat byggs över och nya åtgärder kan etableras. Naturskyddsföreningen i Göteborg tycker att det är bra med kompensationsåtgärder i särskilda fall men det ska inte vara den huvudsakliga metoden vid exploatering och en helhetssyn bör tas från Göteborg Stads sida då exploatering och kompensationer är höga i området utan hållbara tidsplaner eller uppföljning. Naturskyddsföreningen i Göteborg ställer sig positiva till att en plan för uppföljning planeras för planområdets kompensationsåtgärder.

Våtmarker

Som i tidigare yttrande vill föreningen påpeka att i området återfinns ett antal mindre våtmarker. Våtmarker har en allmänt viktig roll som koldioxidbindare, bidrar till att upprätthålla biologisk mångfald samt möjliggör upptagning av dagvatten och därför motverkar översvämning (en fråga som var väldigt viktig i detaljplanen). Enligt MKB:n på sida 5 diskuteras koldioxidbindningen:

"Gällande kollagring rymmer planområdet bland annat skog och våtmarker vilka verkar som naturliga kollager, varav majoriteten kommer att tas i anspråk. Kompensation av sådana områden kommer emellertid att göras som en del av åtgärderna för naturvårdsarterna. Eftersom bedömningen emellertid inte tittat på dessa effekter i närmare detalj just avseende klimat, så bedöms påverkan och skyddsvärdena fortfarande konservativt. "

Föreningen tolkar ovanstående citat som att staden väljer att inte utreda våtmarkers långsiktiga effekter, trots att samma citat beskriver att VCC strävar efter att kompensera just de egenskaperna.

Området faller under förbud för markavvattning. Därför är Naturskyddsföreningen i Göteborg emot att våtmarkerna byggs över. Har detaljplanen fått dispens för markavvattning?

Per- och polyfluorerade alky substanser

Enligt detaljplanens utredning av Torslandaviken på sida 58 beskrivs att: *"Inom planområdet och dess närområde har det identifierats flera källor till PFAS i yt- och grundvatten. Det är därmed okänt hur stor den totala belastningen med avseende på PFAS är till Torslandaviken*

Göteborg 2022-04-29

[...] Det föreligger osäkerhet angående den totala belastningen med avseende på PFAS för Torslandaviken och Rivö fjord. För att få en bättre helhetsbild av PFAS-problematiken i Sörreds industriområde kan en bredare utredning göras.”

Naturskyddsföreningen i Göteborg ser allvarligt på att PFAS upptäckts på planområdet, men ser positivt på att en åtgärdsplan tagits fram.

Dock behöver Göteborgs Stad ta ett helhetsgrepp om industriområdet. Samtliga orsaker till att vattendrag i området påvisar flera olika negativa trender måste tas med i beräkningen för att se om små förändringar ackumuleras till allvarlig och långvarig marin kollaps.

Slutsats

Som slutsats anser Naturskyddsföreningen i Göteborg att VCC:s detaljplan inte leder till en mer hållbar stad enligt Göteborg stads egna Miljö- och klimatprogram 2021-2030 samt mer nationella och globala mål som Sveriges miljömål och Globala målen. Staden och dess myndigheter har ett ansvar att godkänna detaljplaner som är i linje med deras visioner om en hållbar stad, inte se förbi dem för att gynna näringslivsintressen även om det leder till mer jobb och eldriven fordonsflotta.

Stadsplaneringsgruppen
Naturskyddsföreningen i Göteborg

Genom
Lena Nilsson
Ordförande